

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev, Nicolae Gordilă, Vladimir Timofti

cu participarea:

interpretului – Ȃiubova – Moraru Elena,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013 și cel suplimentar împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013, în cauza penală în privința lui

Firsov Serghei Vasili,

născut la 08 august 1977, originar și domiciliat pînă la reținere în mun. Chișinău, str. Sucevița 34/2 ap. 56.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 14 august 2012 - pînă la 01 martie 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 02 mai 2013 - pînă la 12 iunie 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 24 septembrie 2013 - pînă la 28 ianuarie 2014 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Avocatul Medeleanu Roman și inculpatul Firsov Serghei, care au solicitat casarea hotărîrilor contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunile lui Firsov S. să fie recalificate din prevederile art. 187 alin. (2) în cele ale art. 187 alin. (1) Cod penal și încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

Procurorul Sergiu Crijanovschi, care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Partea vătămată Cazacov Dmitrii, care a susținut recursurile declarate de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei, solicitînd admiterea acestora.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2013, Firsov Serghei a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Procesul penal în privința lui Firsov Serghei în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, a fost clasat din motivul împăcării părților în conformitate cu prevederile art. 109 Cod penal.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 15 ianuarie 2012, aproximativ la orele 12³⁰ Firsov Serghei, aflându-se în ascensorul blocului locativ din str. Florilor 32/1, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, deschis a sustras din buzunarul pantalonilor părții vătămate Cazacov Dmitrii, un telefon mobil de model Nokia E72-1 cu IMEI „353784049622261” la preț de 4500 lei și bani în sumă de 500 lei, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul faptei, cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 5000 lei.

Tot el, Firsov Serghei la 14 ianuarie 2012, aproximativ la 07⁵⁵, a pătruns prin ușa descuiată în automobilul de model „Volkswagen T4” cu n/î C HD, parcat în mun. Chișinău, str. Ionița 11, unde pe ascuns a sustras bunuri în valoare totală de 1 120 lei, cauzându-i părții vătămate Tricovan Elena un prejudiciu material considerabil.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către inculpatul Firsov Serghei și avocații acestuia Popescu Ion și Pelivaniuc Ala, care au solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului Firsov Serghei să fie recalificate de la art. 187 alin. (2) lit. f) la art. 187 alin. (1) Cod penal, cu încetarea cauzei penale în legătură cu împăcarea părților. În motivarea soluției solicitate apelanții au invocat că instanța de judecată la examinarea cauzei a apreciat unilateral probele prezentate, nu a luat în considerație faptul că partea vătămată Cazacov Dmitrii a declarat că prejudiciul cauzat în urma comiterii infracțiunii pentru el este unul nesemnificativ, și că s-a împăcat cu inculpatul Firsov S., încheind cu acesta o tranzacție de împăcare.

4. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, constatând că instanța de fond, analizând obiectiv cumulul de probe administrate la dosar, a adoptat o sentință legală și întemeiată, prin decizia din 12 iunie 2013, a respins, ca

nefondele apelurile declarate de inculpatul Firsov Serghei și avocații acestuia Popescu Ion și Pelivaniuc Ala.

5. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, prima instanță a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a conchis că acțiunile lui Firsov Serghei confirmă săvârșirea de către el a infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. c),d) și art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

Colegiul penal a conchis că apelurile inculpatului Firsov S. și avocaților acestuia referitor la necesitatea recalificării acțiunilor inculpatului în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, urmează a fi respinse ca fiind declarative și irelevante.

Referitor la pedeapsa aplicată, instanța de apel a menționat că aceasta a fost stabilită în conformitate cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal.

6. Împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013, a declarat recurs ordinar avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei, care solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului Firsov S. să fie reîncadrate din prevederile art. 187 alin. (2) în cele ale art. 187 alin. (1) Cod penal și încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

La 25 noiembrie 2013 avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei a declarat recurs suplimentar, împotriva sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 11) Cod de procedură penală, solicită, admiterea recursului, casarea hotărârilor contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului Firsov Serghei să fie reîncadrate din prevederile art. 187 alin. (2) în cele ale art. 187 alin. (1) Cod penal, iar în temeiul art. 109 Cod penal, procesul penal în privința acestuia să fie încetat, în legătură cu împăcarea părților. În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat că faptei comise de Firsov S. i s-a dat o încadrare juridică greșită, deoarece atât în instanța de fond cât și în instanța de apel partea vătămată Cazacov D. a declarat că prejudiciul material cauzat pentru el nu este considerabil, deoarece are un venit lunar de 8-9 mii lei, mai mult a depus o cerere prin care a solicitat încetarea procesului penal

în privința lui Firsov S. în legătură cu împăcarea părților, semnînd în acest sens o tranzacție de împăcare.

7. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul avocatului Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei urmează a fi admis, iar cel suplimentar urmează a fi respins, din următoarele considerente.

**Cu referire la recursul avocatului Medeleanu Roman în numele
inculpatului Firsov Serghei**

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurenți și este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Cu toate că motivarea recursului avocatului Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei este foarte succintă, din textul recursului se remarcă că autorul solicită reîncadrarea faptei inculpatului din prevederile art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal în cele ale art. 187 alin. (1) Cod penal. Această solicitare se regăsește în temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, conform căruia, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atît în fapt, cît și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărîrii primei instanțe.

Potrivit explicațiilor date de către Plenul Curții Supreme de Justiție a RM la pct.14.7. al Hotărîrii nr.22 din 12.12.2005 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*”, modificată prin Hotărîrea Plenului Curții Supreme nr.10 din 24.12.2010, în sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sînt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect

au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Judecând apelul instanța de apel, a concluzionat că *„prima instanță apreciind dauna cauzată de inculpat părții vătămate Cazacov D. a reieșit din suma prejudiciului de 5000 lei și declarațiile părții vătămate depuse pe parcursul urmăririi penale în care el a susținut că prejudiciul cauzat lui este unul considerabil, iar în cadrul cercetării judecătorești a declarat că nu poate explica de ce pe parcursul urmăririi penale a declarat că prejudiciul este considerabil”*.

Examinînd materialele cauzei instanța de recurs remarcă că, doar în plîngerea părții vătămate Cazacov D. depusă la organul de urmărire penală este menționat că prejudiciul material cauzat acestuia este considerabil (f.d.9 vol.II). Pe parcursul desfășurării urmăririi penale partea vătămată nu a declarat că prejudiciul material cauzat pentru el ar fi considerabil și nici nu este fixat în procesele - verbale de interogare a părții vătămate. Atît în cadrul ședinței instanței de fond, cît și cea de apel Cazacov D. a invocat *că la ofiterul de urmărire penală nu a depus asemenea depozitii, referitor la faptul că prejudiciul cauzat este considerabil, cineva a scris, iar el doar a semnat plîngerea.* (f.d. 159,200, vol. II)

Potrivit procesului-verbal de confruntare între învinuit și partea vătămată din 08 august 2012, ultimul a declarat că *„pentru el această sumă nu este considerabilă, deoarece veniturile sale sunt mari”*, (f.d. 87-88, vol. II) iar conform procesului - verbal de interogare a părții vătămate în cadrul ședinței instanței de fond acesta a menționat că *„pentru el nu este o sumă importantă, deoarece are un salariu bun”* (f.d.159 vol. II).

Astfel, Colegiul conchide că instanța de apel a denaturat esența depozițiilor părții vătămate date în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, deoarece astfel de depoziții partea vătămată Cazacov Dm. nu a depus.

De asemenea, la argumentarea necesității respingerii apelurilor declarate de inculpatul Firsov S. și avocații acestuia, instanța de apel a invocat că, „*partea vătămată și-a schimbat declarațiile referitor la aprecierea proporțiilor daunei cauzate prin sustragerea bunurilor sale, numai după ce i-a fost reparat prejudiciul cauzat*”.

Colegiul penal consideră pripită și neîntemeiată această afirmație deoarece, partea vătămată Cazacov D. încă la 08 august 2012, în cadrul confruntării petrecute între el și învinuitul Firsov S. a declarat că „*pentru el prejudiciul material nu este considerabil, deoarece veniturile lui sunt mari*”, iar la întrebarea avocatului a confirmat că *dorește să se împace cu inculpatul* (f.d.87-88, vol. II), prejudiciul fiindu-i restituit abia la 29 octombrie 2012 de către soția inculpatului, fapt confirmat prin procesul - verbal de interogare a părții vătămate în cadrul ședinței instanței de fond (f.d. 159, vol. II).

Totodată, instanța de recurs, menționează că potrivit datelor de anchetă inculpatul este vorbitor de limbă rusă, motiv pentru care acestuia i s-a asigurat dreptul la interpret atît în instanța de fond cît și în cea de apel, însă decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013, contrar prevederilor art. 16 alin. (4) Cod de procedură penală, nu a fost tradusă în limba rusă (limbă pe care o posedă inculpatul), mai mult ca atît, la materialele cauzei lipsește și dovada de înmînare a acesteia.

Prin urmare, Colegiul conchide că temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, persistă în cauză.

Avînd în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărîrii judecătorești, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de motivele invocate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a deciziei adoptate, să verifice minuțios

legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate sub toate aspectele, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

Referitor la recursul suplimentar declarat de avocatul Medeleanu

Roman în numele inculpatului Firsov Serghei

Colegiul penal menționează că recursul suplimentar declarat de avocatul Medeleanu R. în numele inculpatului Firsov S., urmează a fi respins, din motiv că acesta este depus peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (modificat în redacția Legii nr. 66 din 05.04.2012, care a intrat în vigoare la 27.10.2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013, care se contestă a fost pronunțată integral la 10 iulie 2013, iar recursul suplimentar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 25 noiembrie 2013 (f.d.223-224), după expirarea termenului legal de declarare a recursului ordinar.

În speța dată, durata termenului de recurs de 30 zile se calculează începînd cu 11 iulie 2013 și se epuizează la 12 august 2013.

Colegiul penal remarcă că, legea procesual-penală nu face careva mențiuni referitor la declararea suplimentară a recursului ordinar și nu stabilește alte termene pentru actele suplimentare, decît cele prevăzute la art. 422 Cod de procedură penală.

De aceea, persoanele indicate în dispoziția art. 421 Cod de procedură penală, care au declarat în termen recurs ordinar, iar ulterior au depus recursuri suplimentare, acestea se vor considera ca depuse în termen, dacă ele se încadrează în 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal conchide că, recursul suplimentar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei, este depus peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, deoarece termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la data de 12 august 2013.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului suplimentar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013 în cauza penală în privința lui **Firsov Serghei Vasili** și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Respinge, ca inadmisibil, recursul suplimentar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Firsov Serghei.

Decizia este irevocabilă în partea respingerii recursului ordinar suplimentar, iar în rest nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia pronunțată în ședință publică la data de 18 februarie 2014, ora 09⁵⁰.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti